

אוצר השירה
וחמליצה
י"ח טביוב

דעות
אתר לימודי יהדות ורוח
www.daat.ac.il

ר' יוסף בן מאיר אבן זברא.

הוא היה בן דורו של רבי אלחנן הנ"ל, וכמוהו היה גם הוא נע ונד בארץ, אצל
לא הרחק גדוד בארצות רחוקות כמוהו, ובכואו לעיר כרצלונא מצא חן בעיני איש חכם
ועשיר, אשר היה מליץ ומשורר גם הוא ודבק מאד בפילוסופיתו של הרמב"ם, ושמו ר' ששת
כנביגשתי, והנדיב הזה היה דעו לו ויתמכהו בידו הנדיבה, וסאו ישב אבן זברא
בכרצלונא, וכנראה התפרנס כמלאכת הרפואה. — הוא כתב מליצות וספורים במתכונת הס'
תחכמוני של החריו, אבל לא הצליח במלאכתו כמוהו; כי חסרה לו רוח השירה, וגם
חתיפות הנעימה של החריו וזה לו, אף כי רוב מליצותיו טובות על עיני לצון. ואולם
שפתו הפרוית (הנחרזה) צחה וקלה מאד, בלי רעיונות עמוקים ובדי חרופות אבל גם בלי
קושי וכבדות. — מליצותיו וספוריו ומשלו (אשר מקצתם לקוחים מהתלמוד והמדרשים
ורובם מספרי המופרים הערביים) נכללו בספר אחד אשר קרא לו "ספר השעשועים" (אשר
כתב לכבוד ר' ששת הנ"ל מיטיבו ואיש חסדו). הספר הזה נדפס בראשונה בקונסטנטינופול
בשנת רמ"ז, ובשנת תרכ"ו יצא לאור שנית עמי' כתב יד, ע"י מו"ל "הלכנו" עם הקדמה
מאת הח' שניאור זק"ש. — אנחנו נביא בזה לדוגמא מפרומו משל יפה אחד (בהשמטות רבות).

ספר השעשועים.

תבא? ויען ויאמר: ממקום תמהתי על יפיו
וטובו, מקום גנות ופרדסים, ושושנים והדסים,
ותורים וזסימס... אילים עפרים ופראים, ינאקו
תוך דשאים, עליכן באתי לבשרי, ואל המקום
ההוא לחברך, כי המקום הזה נמאס ונבזה,
ובלתי שמן כי אם רוה. ויאמר אליו הנמר:
הראני אותו, כי נכסוף נכספתי לראותו,
וינהלהו אל המקום ההוא, ולא ידע כי בנמשו
הוא, ובראותו יופי המקום וחמדתו, ונעמו
ותכונתו... שמח שמחה גדולה, וימלא חדוה
וגילה. ויאמר השועל בלבו: כמה שמחות,
נהפכו לאנחות, וזאת בעזר ה' תחיה להן אָחות.
ויען ויאמר לו הנמר: עתה ידעתי כי נפשך
בנפשי קשורה, ואהבתי בלבך ערוכה ושמורה...
אכן אלך ואועץ עם אשתי ואלנה אליה כל
סתרי, כי היא חברתי ואשת-נעורי. ויירא

אמרו, כי היה נמר אחד שאנן ושליו
במקומו, הוא ואשתו ובניו עמו... והיה שועל
אחד שכנו ובעל-ביתו, איש עצתו ונאמן
באהבתו. ויאמר השועל בלבו, אולי ישנאני
הנמר וישים אָדפו בקרבו, ואפחד אם יחסר יום
אחד טרמו, מן ירשני בתקפו... כי הוא נבל
וסכל, ויתנני לו ולבניו למאכל, אין לי כי אם
לדבר אתו בערמה, ולפתותו בשפתי מרמה,
אולי יפחה ואוכל לו, ואפרוק מעל צוארי
עול קבלו. ויאמר החכם: כי העצה טובה
בטרם חול הרעה, היא עצת חכמה ודעה,
ואחרי כוא הצרה, היא עצה נבערה! ועל כן
אמר השועל ארחיקו משכונתי, ואעתיקנו
מנכולתי, וּאֶבְלַעְנוּ ממקומו טרם יִבְלַעְנִי...
ויהי ממחרת ויבוא השועל אל בית הנמר,
להיות מהשבתו טטר. ויאמר לו הנמר: מאין

אדמה, והם גדולים בשכל ובערמה. אמר לה:
 וסי המה? ותאמר: הנחש והשועל, אשר הם
 שפלי הבהמות, והמה מלאות תוך ומרמות,
 הלא שמעת מה עשה הנחש לאדם וחזה
 ואיך פָּקַם והשיאם, ומטצות יוצָּם הניאם, עד
 אשר אל שערי כזח הביאם. ולא שמעת כי
 אסר השועל את האריה במרמות, והרגו
 בערמות? ויאמר אליה: ואיך ערב לבו לנשת
 אליו, ולא נמל סחדו עליו? ותאמר לו:
 האריה היה אוהב השועל בכל לבבו, ומרחיב
 לו ומָאָהבו ומְקַרְבו, ולא היה השועל בוטח
 בו ויתנבל אותו להמיתו, כי היתה על פניו
 יראתו. ויהי יום אחד בא השועל אל בית
 האריה והוא כואב וצוֹת. ויאמר לו האריה:
 מה לך, ידיד נפשי? ויאמר לו השועל: הנה
 אֶחְזִי פָּאָב גדול בראשי. ויאמר האריה לשועל:
 ומה לעשות לך להסיר הכאב? אמר השועל:
 שמעתי כי הרופאים מארץ הערב צוו על בעל
 כאב־הראש לאסור ידיו ורגליו ויִקְפָּא מכאבו.
 ויאמר האריה: אני אאסרך כדבריך, אולי יסור
 הכאב מעליך. ויקח האריה חבל חדש ויאסור
 ידיו ורגליו. ויאמר השועל כי סר הכאב
 מעליו; ויתירדו ולא שב הכאב אליו. ויהי
 לימים אחרים ויִקְצָא לאריה כאב גדול בראשו,
 כי כן מנהגו דתו. וילך מהרה אל השועל
 כמהר צפור אל פתו. ויאמר לו האריה: אחי
 שאהבה נפשי, אֶחְזִי כאב גדול בראשי, עד
 למות אשאל נפשי, אָסור מהר בחבליך ידי
 ורגלי, אולי יסור הכאב מעלי, כאשר סר
 מעליך, ואחזיק מוכח בשוליך. ויקח השועל
 יִתְרִים לחים ויאסור איתו היטב, וילך מאתו
 ויעוכוהו, ויביא אבנים גדולות ויך בהם

השועל סמנה כי היא חכמה, ובעלת שכל
 וערמה, ויאמר לו: השמר מעצת האשה, כי
 היא רעה ומורת־רוח וקשה ולבה שמיר ושית,
 צרעת ממארת היא בבית, וכל איש חכם ולבו
 נכון לא ישמע אליהן, כי הנשים דעתן קלה
 עליהן. ואמר החכם: השמר מעצתן ומאהבתן,
 ושאל אותן וְעֵשָׂה הסך עצתן, וכל מי שישמע
 להן, וטועה אחריהן, באש ישרפו אותו ואתהן.
 ויען הנמר ויאמר: עם כל זה משפט איש
 וְחָקוּ, להתייעץ עם אשת חֵיקוּ. ואמר החכם:
 הִנְעִץ עם אחיך או עם חבריך, ואז יכוננו כל
 דבריך. ויאמר השועל: כמה יעצתיך והדרכתך,
 ושומע לעצה לא מצאתיך, הלא אמר שלמה
 המלך ע"ה¹: משוכבת חיקך שמור פתחי פיך.
 ויאמר הנמר: קָאָמַת אתך בכל אשר תאמר,
 כי פעמים תשימנה מר למתוק ומחוק למר,
 אבל אלך ואשאל אותה, ואם תמנעני לא
 אשמע אותה ולא לעצתה. ויאמר השועל:
 אם כן לך לשלום, ואנכי אֶיְחַל עד בואך
 חלום. וילך הנמר אל ביתו שמה וטוב לב.
 ותאמר לו אשתו: מה השישון הזה אשר
 שמחת?... ויאמר אליה: חברי השועל, ואוהבי
 בלי טרד וּמַעַל, הראני לשכני מקום הַנְּחָה
 ורְנָחָה, אשר כל רואיו יחמדוהו, וכל שומעיו
 יאשרוהו, והנה עלה בלבי להעתק מהנה
 ולשבת שמה. ותאמר לו אשתו: על מה
 ולמה? ויאמר: כי מקומנו צר, ומצענו קצר,
 ובכל יום פְּרַפְּנוּ יחסר, ואין לנו לחם ובשר,
 ושמה נמצא כל צרכנו, ונאכל ככל אשר
 תאוה נפשנו. ותאמר לו אשתו: השמר מן
 השועל וּמְסַנְתּוֹ ונסכנו, כי הוא יועץ לפי
 דרכו. ואמר החכם: כי שנים הם מקטני

¹ טעות היא, כי הפסוק משוכבת חיקך וגו' נמצא במיכה (ו', ה) ולא במשלי שלמה.

ויוציאוהו חוץ לעיר וידגמו אותו אבן. על כן אמרתי אליך, חברי ואהובי, גמר ידידי וקרובי, כי כל הנשים בנודות, וכל הנפשות מצודרות, והנני מגיד אליך מעט מבגידותיהן ונכליהן.

אמרו, כי מלך אחד ממלכי הערב היה חכם ונבון ובעל משפט, והיו חכמיו ונכניו יושבים לפניו, ויום אחד התחילו לספר בשבח הנשים ונדולתן, ורוב חכמתן וסכלנותן. ויאמר להם המלך: קצרו דבריכם ועצרו מליכם, כי מעולם לא נראתה ולא נשמעה, אשה טובה בעלת שכל ודעה, וכל אהבתך לפי הנאתך, וצורך שעתך, ואינן מושלות בתאותן. ויאמרו לו חכמיו: אל יאמר כן אדוני, כי יש בנשים חכמות ונכונות, כשרות ונאמנות, אוהבות ומכבדות בעליהן, מכסות ערנות בתיהן, וספרנסות בניהן ובנותיהן, וכל נעו ומום ודבה אין בהן. ויאמר המלך: אני אתן לכם אות על דברי, ומופת על מאמרי, הנה העיר הזאת גדולה מאד שוטטו וראו, אם תמצאו בה אשה אחת ככל הטובות אשר אמרתם, והמדות אשר דברתם. ויבקשו וימצאו אשה בעולת בעל צנועה וכשרה וחכמה, יפה כלבנה ברה כחמה, ובעלה עשיר גדול וסוחר, מבקש רצון וטוב שוחר. וישבו את המלך דבר, ויאמרו: הנה מצאנו אשה חכמה, ומשכלת בלי מום ומרמה, וכלי מרד ומעל, והיא בעולת בעל. וישלח המלך לקרוא לבעלה ויבא לפניו ויכבדה, וירחיב לו ויושיבוהו, ויאמר לו: דבר סתר לי אליך. ויאמר לו: דבר כי שומע עבדך, כי ישמע שכל חוץ מלך. ויאמר לו המלך: יש לי בת אחת טובה וחמודה, ורק היא לי יחידה, ולא אחפוץ לתתה למלך או לשר, כי חשקה

על ראשו ויהרנהו. לכן, אישי, גמר, אולי יקרך כאשר קרה לאריה, לא יקום הדבר ולא יהיה, כי אין לבו כי אם לערמה, כי מדוע לא בחר במקום שהוא להיות מנוחתו ותענוגו ועדנו? על כן אפחד ממנו, כי במצודתו יצודנו, ולקעתינו המקום הזה יעידנו. ויאמר אליה הנמר: כדבר אחת הנבלות הדברי, החרישי, ולהשיב על דברי אל תחשישי, כי כמה פעמים כחנתי אותו, ולא מצאתי סינים בכסף אהבתו. ותאמר לו: שמע בקולי ושב בביתך, ואל תשחת מקומך ונחלתך. ולא אבה שמוע לעצתה, לרעתו ולרעתה. וילך וישב אל השועל ויאמר: ראה עצתך טובה ונאמנה, ואהבתך מקושרת מור ולבונה, אבל לא תאבה האשה ללכת אחרי, ולא לשמוע אל דברי... ויאמר השועל: כל איש אשר עם אשתו יועץ, יקרהו מה שקרה לחרש-העץ. ויאמר הנמר: ומה המקרה אשר קרהו? ויאמר השועל: היה איש אחד ברמשק והיה חכם מאד בחרושת-עץ, והיה יום אחד מתקן עציו, ומביט עניניו, ואשתו נאה לפניו, ותאמר לו אשתו: אבי זיל היה במלאכה זאת יותר אומן טוב ממך, כי הוא היה נוגר! עציו בשתי ידיו ואתה לא תוכל לנגר כי אם בידך הימנית. ויאמר אליה: אין כל אומן וחרש עושה מלאכתו כי אם בימינו, מלבד האמר כי היא ימינו. ותאמר אליו: חי נפשך נסה, אם תוכל לעשות בשתיים כאשר אבי היה עושה. וירם הכסיל את ידו השמאלית במעצד להכות על העץ ויך על ביהן ידו הימנית ויכרתה, ויקם בהמת כחו, ויך במעצד על ראש אשתו ותריץ גולגלתה ותמת, ויודע הדבר למשפט ויקחו את החרש

ועיניו בוכות: הנה אשתי טובה מכל הממלכות. ארורים יהיו כל המלכים, כי הם אחרי תאות לבם הולכים, ולבות בני אדם בהבליהם נושכים, ויין שמחתם במי אנהה נוסכים. ויעל על המטה וישכב עמה וינשקנה, וישם שטאלו תחת לראשה ויהבקנה, ויעל עולה ואל קרבן עולה ויורד. והי בבוקר ויקם וילך לחנותו, והמלך מיהל אותו, ויתמהמה וישלח המלך למהרהו, ולדעת מקרהו, ובראותו שליח המלך גדל כאבנו, ופחד ורהה לבנו, ויבא לפני המלך ויאמר לו: מה עשית? הרגת אותה? ויאמר: לא אדוני כי גדלה עלי אהבתה וחמלה, ויכפר כל אשר עשה, וכל אשר קרהו בקחתו את החרב להכותה. וינער בו המלך ויאמר: צא מלפני, ואל תוסף ראות פני, כי אינך כאנשים, אך לכך כלב הנשים. ויצא מלפניו ותרב שפחתו, לזעף המלך ונערותו. והי מפתרת לעת ערב שלח המלך אחר מעבדיו להביא את אשת האיש בסתר. וילך ויביאה אליו, וכראות המלך אותה, תמה על הוד תמונתה, והדר תארה ודמותה, ויאמר אליה: הנה שמעתי על חכמתך, ועל יופי יפעתך. ומיום שמעתי שמעך קדחה בלבי אש אהבתך, ונמשכה נפשי בחבלי תאותך, ועתה הפצתי לקחתך לי לאשה, אמנם לא אוכל קחת אשת איש פן אהיה לבושה. לכי הלילה והרגי את אישך, ואחרייכן אקחך ועשיתי ככל אשר תאווה נפשך. ותען האשה: בכוב לב ובשמחה, אעשה מצות המלך ואהיה לך לשפחה. ויאמר לה המלך: אבל תהי אשתי וכל נשי תהיינה אמרותיך ומלגשי שפחותיך. ויתן לה המלך חרב בדיל למושה, כי ידע

בלבי נאמר, רק אבקש איש טוב ונאמן וזך מקלאת הזמן, יאהבנה יכבדנה ועל שכמו ישאנה... ואני שמעתי על רוב מהללך, וטוב מדותיך ומעלליך, וארצה לתתה לך לאשה; אבל לא אוכל לתתה לבעל אשה; הרוג את אשתך בלילה ומחר אתנה לך לאשה. ויאמר לו הסוחר: מה אני ומה חיי כי אהיה חתן למלך ואיני ראוי לרעות צאנך. ויאמר לו: אני אבחר בך, כי אתה מאוי וחסדי, ובלעדיך לא ירום איש את ידו ואת רגלו בכל ארצי. ויאמר למלך: ואיך אוכל להרוג את אשתי, ולה חמש-עשרה שנה אָתי... והיא שמחת לבי ומשושי, תאהבני ותכבדני, וכבודי בכל יום בעיניה יוסיף ולא ירע, ונשמרתי מכל דבר רע. ויאמר לו המלך: שפע בקולי והרוג אותה, כי כבוד גדול יהיה לך בטותה, כי על כל שרי מלכותי ארים ראשך, ומְשַׁלֵּת בכל אשר תאווה נפשך. ויאמר האיש: אנסה ואָהוה, אם אוכל לעשות כדבר הגדול הזה. ויצא מעם המלך סר וזעף, ודם כבדו מנחירו רועף¹, ויבא אל ביתו, וכראותו את אשתו גדלה מאד אנהתו, ונכפלה דאנתו. ותאמר לו אשתו: אדוני הישר והנעים, מדוע פניך רעים? ויתאפק ויאמר אליה: צורי ישמרך ממות נְקֻמָּו, אין לי דבר ואין בלבי רק טוב. והי בלילה והיא ישנה על מטחה, קם בחמהון לבב להמיתה, ויקח החרב בימינו והרג בשטאלו, ויסר הכסות מעליה, ויראנה ישנה ושני בניה, שוככים בין שדיה, ויחמול עליה, ויאמר: אוי לי אם אהרגנה, ותקרפתי אנה אוליכנה, ומי יגדל את בני, אשר הם כאישון עיני... וישב החרב אל נְדָנָה, ונפשו פתמונת בניונה. ויאמר בלבו

1 מלשון, ירעיו מלי; נוזל.

לחכמיו: הלא זה דברי אשר דברתי אליכם, באמרי עצרו מליכם. ויענו כן, והם מחכמתו תמהים, כי היה חכם כמלאך אלהים.

והנה סוקראט האלהי ברוב חכמתו ונדל חסידותו היה שונא אותן, ומואס להביט צורתן, והנה היחה אשתו דקה וקצרה, ויאמרו לו תלמידיו: אדוננו, איש כמך לקח אשה כזאת? והשיב: בחרתי הרע במיעוטו. ויום אחד היה הולך עם תלמידיו, ויאמרו לו: ולמה תביט אל אשה? אמר להם: לא לאהבתה, ולא לתאותה, אך אביט מלאכת הבורא בצורתה. אמר: הסוך תוקה לברכה, ויכונן לך כעורה. ופעם אחת היה מהלך בדרך וראה אשה אחת תלויה בתאנה. אמר: מי יתן ויהי כל פרי העץ כזה... ופעם אחת בנה אחד מן הגדולים בית חדש וכתב על המשקוף: „לא יבא אליו כל רע“; עבר שמה דיאונניש החכם וראה את המכתב וכתב תחתיו: ומאין תבא אשתך?

ויאמר השועל אל הנמר: כל זה אמרתי אליך כי לא יאות לאדם לבטוח באשתו כל ימי חיותו, ואף כי אחרי מותו. ויאמר אליו הנמר: בחייו תוכל לרמותו, אבל מה הוכל לעשות לו אחרי מותו? ויאמר השועל אל הנמר: הנה אניד לך רעה חולה מכל אשר ספרתי, ונדולה מכל אשר אמרתי. אמר, כי היה מנהג אנשי רומי כשהיו חולין אדם על עץ לא היו מקברין אותו עד יום עשירי לתליתו, ובעבור שלא ינבוהו רעיו וקרוביו היה שר אחד מן הגדולים מטונה עליו לשמרו כלילותו, ואם יגנב מעמו, היו תולים אותו בטקומו. ויהי יום אחד תלה הקיסר שר אחד פֶּרֶש גדול אשר מֶרֶד בו, וילך השר לשמרו כמשפטו, ויהי כחצי הלילה

חסרון דעת האשה, ויאמר לה: הנה חרבי חדה מאד הכי אותו פעם אחת ולא תשני לו. ותקח החרב ותלך לביתה. והיא מתרפקת בשמחתה, וטִבְחָה טבחה ולא מסכה יינה, ותבא מטעמים ותערך שולחנה. ויבוא בעלה אל ביתו לאכול ולשתות עם בניו ואשתו, ותשקרה הכבודה אשתו יין כלילה ההוא ותשכרהו. ותשארו אל המטה ותשכיבהו, ותקם בעוד לילה והוא בשכרותו, ישן על מטהו, ותקח החרב ותך על ראשו, ותחשוב כי ברזל באה נפשו. ותכפל חרב הבדיל, ויעור משנתו, וייקץ מעט משכרותו. ויצעק ויאמר לאשתו: מי משנתתי העירני, ועל ראשי מי הכניתי? ובראות האשה כי תקיץ ולא היוקתהו חרבה, חרדה מאד חרדה גדולה ויצא לבה, ומרוב סחד ואימה, כמעט לא נותרה בה נשמה, ותאמר לו: שכב ושוב לנומך, אולי מכה אוחק ראית כחלומך. וישב אל שנתו ולא יכול לסקוח עינו, כי עדיין לא הקיץ מיינו. ותרב דאגת האשה עד אין חקר, ותתחלהל עד אור הבוקר, ותשב לעשות מעשיה ולחקן ביתה. כי כן משפטה כל הימים. ויהי המלך מיחל בואה, ולא באה עד אשר צוה להביאה. ויהי בכואה ויאמר לה המלך: עשית את הדבר אשר היה ביני וביניך, או חסה עליו עיניך? ותאמר: אדוני המלך, אני עשייתי מצותך, אבל אתה שמת לאל מלתך, והסרת עצתך הטובה ותסכלה, כי חרבך הנפתי עליו ותחללה. ותספר לו כל אשר עשתה, ואת כל אשר עִוְתָה. וישלח המלך לקרוא לאישה, ויאמר לו: סֶפֶר לחכמים היושבים לפני את כל אשר קרך עם אשתך. ואחרי-כן צוה המלך את האשה להניד להם אשר קרה לה עם בעלה, ותעש כן. ויען המלך

אותו, אמר: מאד חרה לי על זה כי חרפתי ונדפתי קבורתו. מאשר לא יועיל, כי האישי התלוי אשר נגנב מעמי היה קָרַח וזה קוצותיו תלתלים, ולא נוכל הדבר להעלים. ותאמר אליו האשה: אקרה אותו קרחה גדולה במהרה, עד אשר לא תשאר בו שיערה, ותמרט אותו בגדוף וחרפה, וישאוהו שניהם ויתלו אותו על העץ. ויהי לימים אחדים ותאלצוהו הקרָשָה, ותהי לו לאשה.

ויהי כשמוע הנמר הדבר הרע הזה רחמו כל עצמותיו, ונתקו מורטיו לבבו ומומותיו, וילך לביתו באף ובחוסה, וכמעט לא נותרה בו כל נשמה. ויפל על אשתו פחד ואימה, ויאמר: קומי צאי מן המקום הזה כאשר אמרתי לך, ואל תסתני בהבליך, ואם לא תשמעי לי אסיר ראשך מעליך. ותרא האשה כי כלתה אליה הרעה, והשועל אותו הסית והתעה, וכי בא השמן בקרבנו, וחתמו בערה בו, ותדבר על לבו, ותאמר לו: לך אל המקום אשר נתת, כי הנני אחרֶיך ולא אאחר. ויעתיקו משם הם ובניהם וכל אשר להם, והשועל בעל בריתו הולך לפניהם, לנהותם הדרך, ולהביאם אל המקום אשר אין לו ערך. ויביאם אל המקום והנה הוא מקום נהרים יאורים רחבי ידים, ויחנו שם על המים. ויברכם השועל במדובעים וילך לביתו, וישמח כי נעשתה עצתו, ויאמר: עתה הרהיב ה' לי, כי הרתקתי הנמר מנבולי. ובעוד שבעה ימים, ירדו נשמים, וימלאו הנהרות, ויהי בחצי הלילה הוא ואשתו ובניו ישנים על מטחם, ויגברו המים ויגַרף הנהר אותם, ויהי הנמר טובע וצוּק צעקה גדולה: אוי ואבוי למי שמאמין בשועל ועצתו, ואינו שומע לקול אשתו ויגע וימת בלא עתו.

וישמע צעקה גדולה ואנחה חזקה, קול בכי ונאקה, ויחרד האישי חרדה גדולה וירכב על סוסו ויאמר: אלך ואראה למה זה ועל מה זה, וילך לעומת הקול עד אשר בא אל קבר בני העם, וימצא שם אשה והיא מרת נפש צועקת בקול יללה, באשון לילה ואפלה. ויאמר אליה: מה לך אשת כסילות בחצי הלילה לקונן, לבכות ולהתאונן? והאמר: אשה קשת רוח אנכי, על כן אזעק בקול נהי ובכי, וה' המר נפשי, כי המות חלל נור ראשי, והפריד ביני ובין אישי, וברית נהי נהיה, בשבר תאניה ואניה, מלבי לא תוסר, עד אשכב עמו בעפר. ויאמר אליה: קומי לכי לביתך, ושמה קונני על אישך, ובכי ככל תאות נפשך. וילך עמח עד שער העיר וישב למקומו. ויהי כלילה השני בעת ההיא שמע כמו כן צעקת האשה ויללתה, וירכב וירץ לקראתה, וידבר על לבה בשפתי הסד ורחמים ודברי נחומים, דברים טובים ונעימים, וכשמוע האשה נוגם דבריו, וחלק שפתיו ואמריו, אהבתה אהבת נפשה, ותשכח כל אָבֵל אישה, ותאמר לו: אדוני, אינני מכל תאוּתך עצורה, כי נפשי כנפשך קשורה, ובעבותות אהבתך אסורה: ולאחריו הלכה עד מקום העץ והנה התלוי נגנב מעליו. ויאמר אליה: לכי לשלום ואני אברח ואולי אמלט, כי מפחד המלך לבי רועץ, פן ימצאני ויתלה אותי על עץ. ותאמר לו: אדוני, אל תירא, לכה אתי ונעלה אישי מן השחת ונתלנו תחתיו. ויאמר השר: אפחד לשר המות ושברו, ולא אשליך אדם מקברו. ותאמר האשה: אני אהמור ואוציאנו משם, ולא יהיה עליך חטא ואשם; כי אמר החכם: מותר להוציא אדם מקברו לצורך ההי, וישוכו אל הקבר ותוציא האשה את אישה משם, וכראות השר